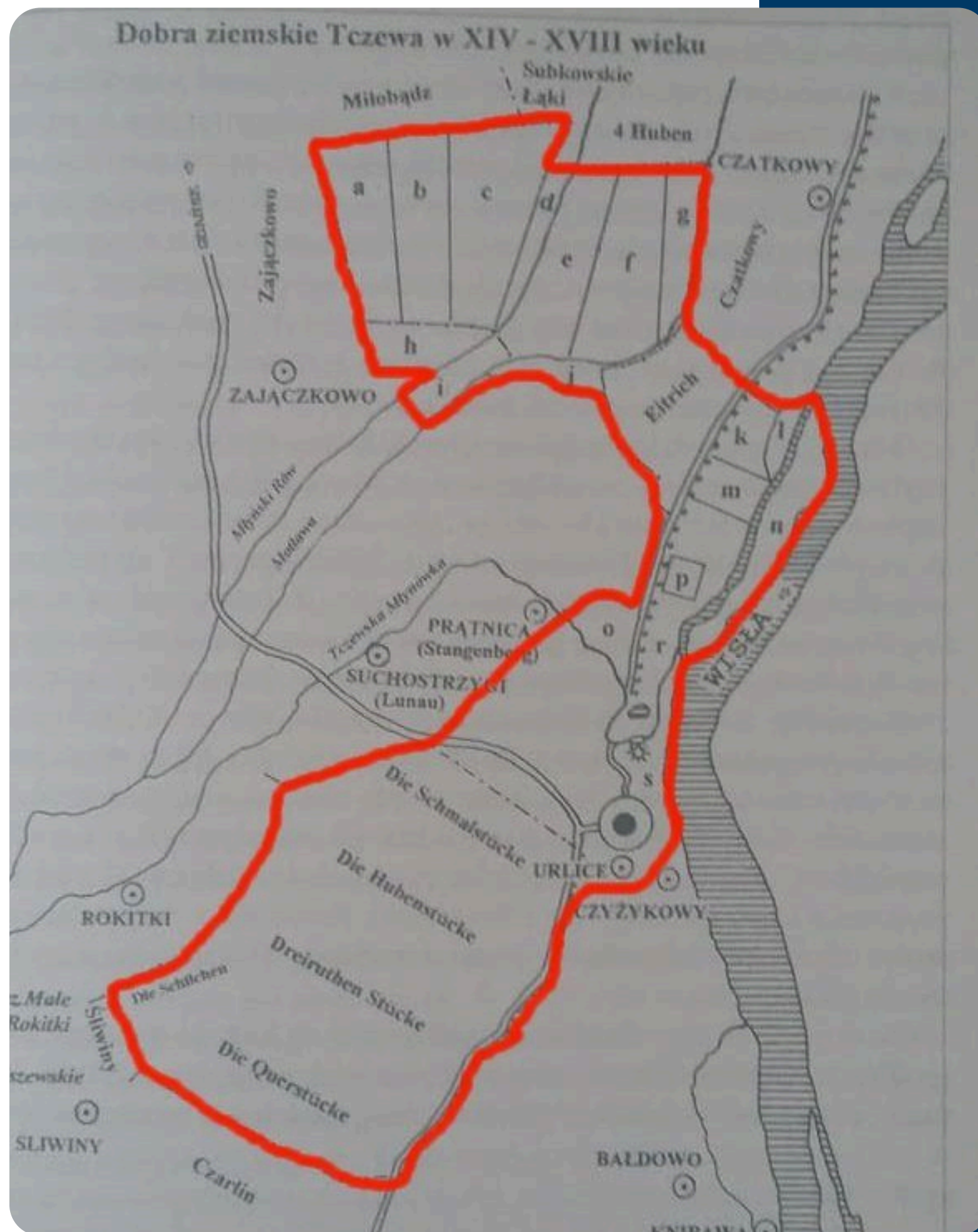

Granice miasta Tczewa – historia, stan obecny i naturalny rozwój

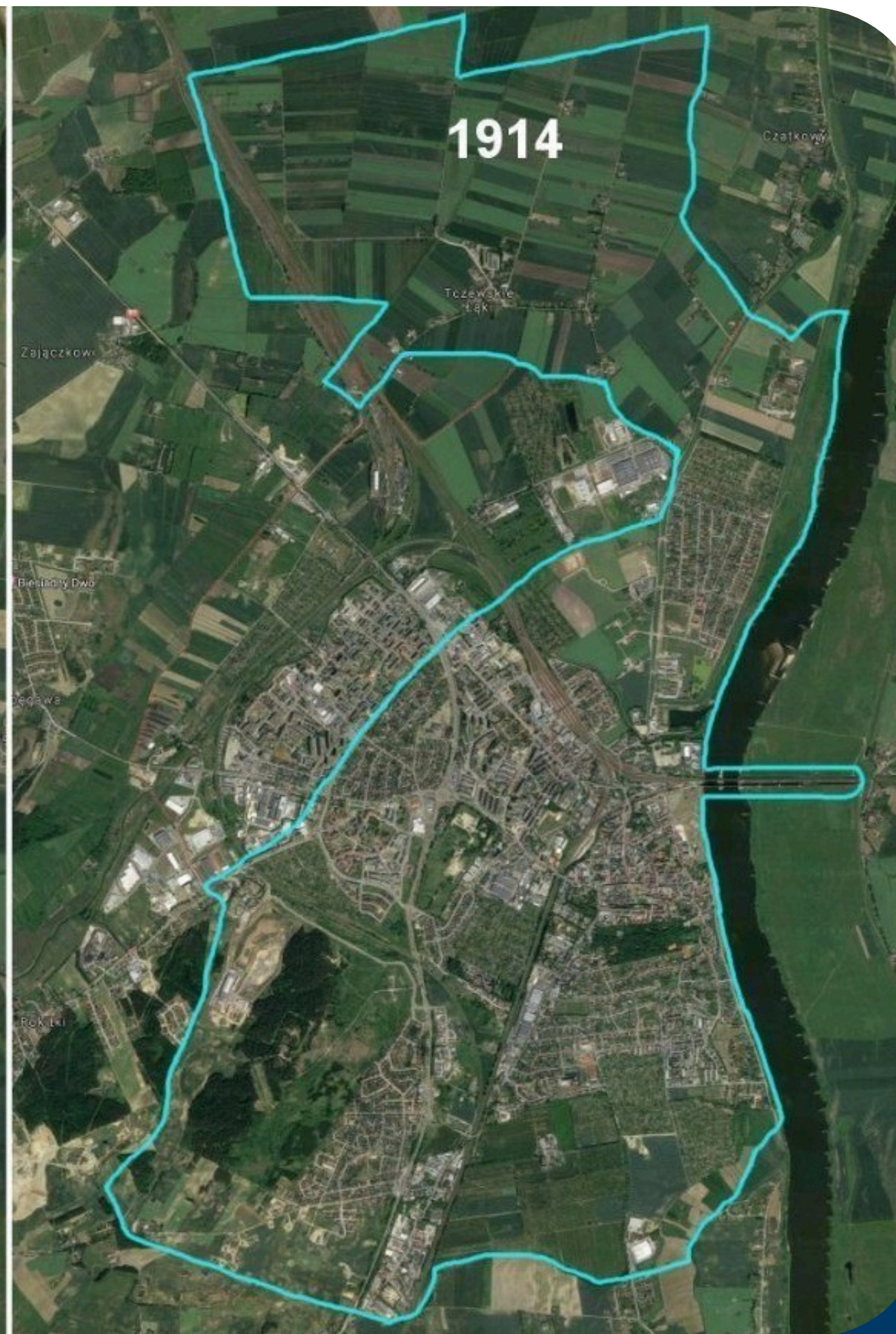

Do 1908 roku

Wraz z rozwojem miasta, następuje wzrost liczby mieszkańców i naturalna konieczność rozszerzania granic Tczewa.

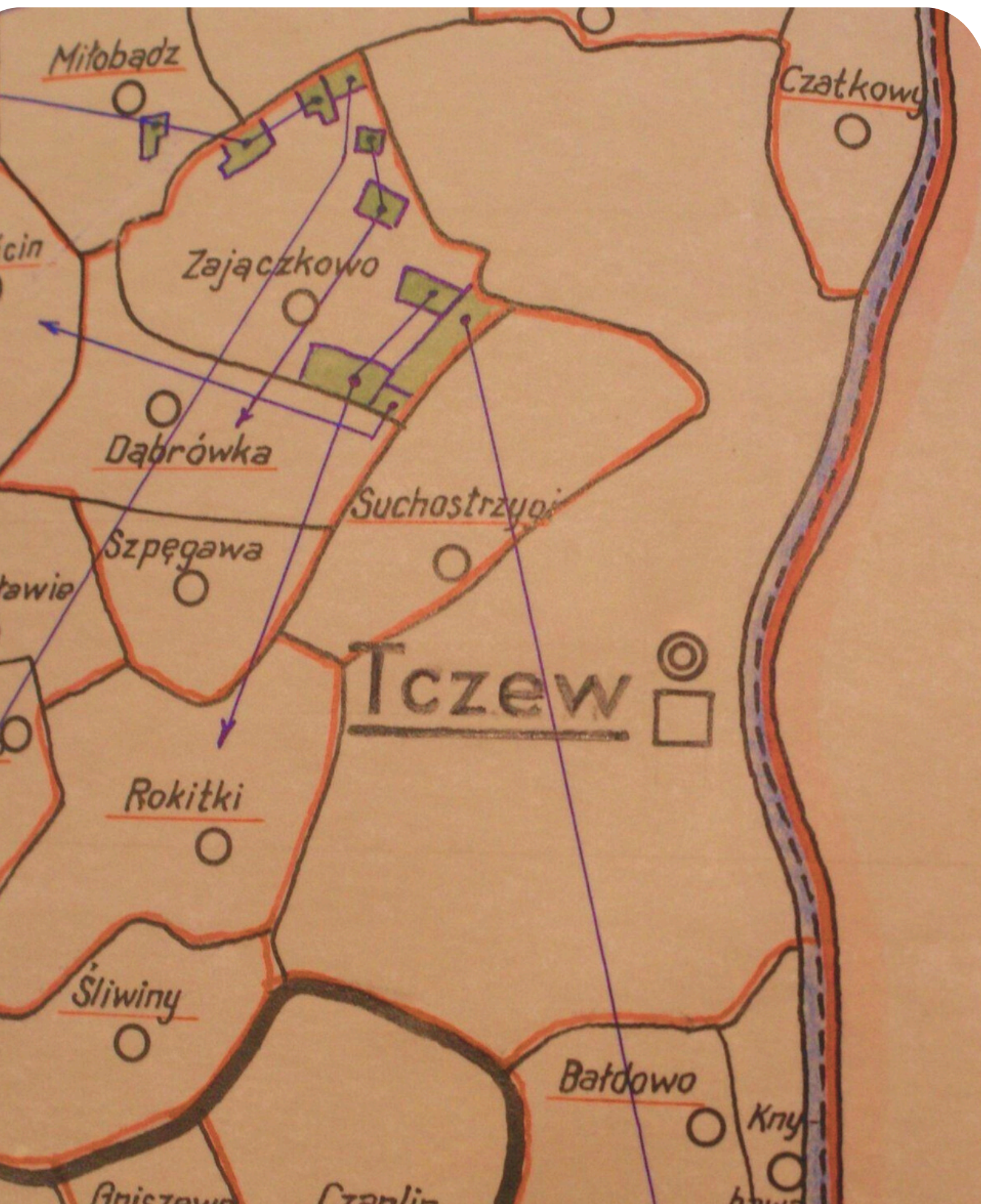
W 1908 roku w granicach miasta znajdowały się: Stare Miasto, tereny dzisiejszego Nowego Miasta, Osiedla Staszica, Osiedla Witosa oraz Tczewskie Łąki (związane z Tczewem od XIII wieku). Tczew miał nietypowe, niezwarte granice. Ich kształt z początku XX wieku jest właściwie taki sam, jak na mapie dóbr ziemskich w publikacji "Historia Tczewa", które obejmują okres od XIV do XVIII wieku.

1908–1914

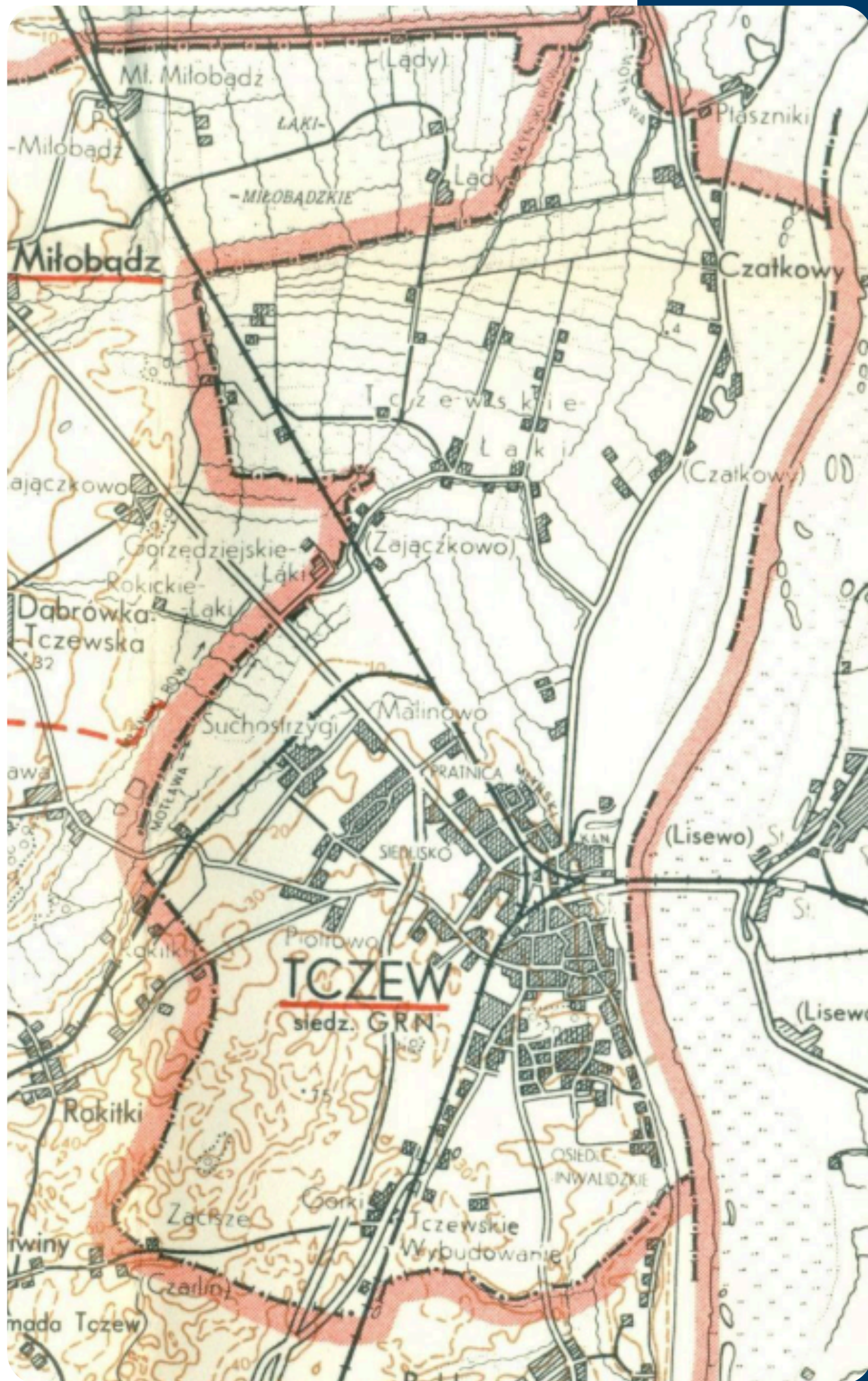
W 1908 do Tczewa zostaje przyłączona wieś Czyżykowy, znana obecnie jako Osiedle Czyżykowo.

W 1914 w granice miasta włączono Prątnicę.

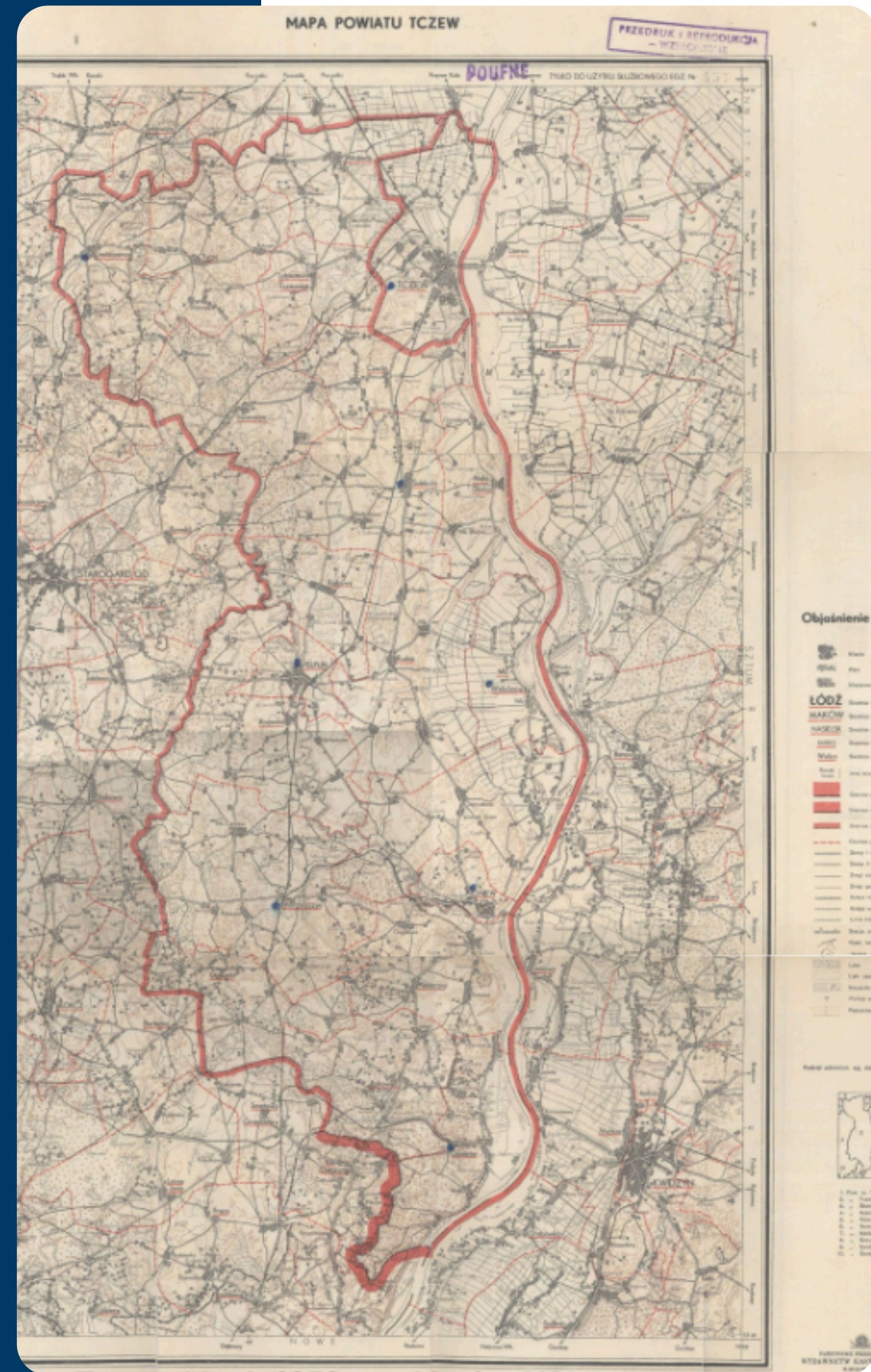
1914–1952

Datowana na 1930 rok mapa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Bydgoszczy. W granicach Tczewa widzimy już Czyżykowo i Prątnicę, cały czas pozostają w nich także Tczewskie Łąki.

Rok 1952

Ówczesne władze tworzą Powiat Miejski Tczew, wtedy też granice zostają rozszerzone o Suchostrzygi, a także Czatkowy. Miasto osiąga powierzchnię ok. 35 kilometrów kwadratowych, największą w swojej historii.

1972

Następuje wydzielenie Tczewskich Łąk. Powierzchnia Tczewa kurczy się do nieco ponad 22 kilometrów kwadratowych. Dodatkowo, nowa granica przecina w połowie stację towarową w Zajączkowie. Dziś na terenie miasta znajdują się główne budynki, natomiast większość torowiska leży w Gminie Tczew. Stan ten utrzymuje się już ponad pół wieku.

1976

Już w tym roku diagnozowano, że rozszerzenie granic miasta jest nieuniknione. W związku z rozbudową miasta i planami budowy kotłowni, w 1976 wystąpiono z wnioskiem o włączenie części wsi: **Czarlin, Rokitki i Zajączkowo** (łącznie ok. 170 ha). Zastrzeżenia wnieśli Naczelnik Gminy, jej Rada oraz Urząd Wojewódzki.

1989

Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta do roku 2000 przewidywał rozwój miasta w kierunku wsi: **Czarlin, Czatkowy, Rokitki, Zajączkowo i Tczewskie Łąki**. Plan został zatwierdzony przez Miejską Radę Narodową i w tym samym roku ponowiono wniosek do Gminy. Planowano rozszerzenie o około 700 ha. Ponownie miasto spotkało się ze sprzeciwem, a zbliżająca się reforma ustrojowa dodatkowo położyła kres ówczesnym staraniom.

1991

Wystąpiono z wnioskiem dwukrotnie. Za pierwszym razem miasto chciało rozszerzyć się o ok. 300 ha, a za drugim o około 280 ha. W obu przypadkach negocjacje z gminą i sołtysami nie przyniosły skutku.

1993

Rada Miejska uchwałą nr XLIX/381/93 z dnia 18.11.1993 roku wniosła o zmianę granic poprzez włączenie do Tczewa nieco ponad 48 ha sołectwa **Rokitki**. Uzasadniano to znajdowaniem się na tym terenie kotłowni Rokitki, wybudowanej tylko na potrzeby miasta, dla którego zapewnia energię ciepłą. Włączenie jej w granice określano jako kluczowe dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu grzewczego miasta. Również ta próba zakończyła się niepowodzeniem.

Uchwała Nr XLIX/381/93
Rady Miejskiej w Tczewie
z dnia 18 listopada 1993r.

w sprawie zmiany granic miasta Tczewa.

Na podstawie art.4 ust.1 i 2 oraz art.14 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie terytorialnym /Dz.U.Nr 16, poz.95 ; zm.Nr 34, poz.199, Nr 43, poz.253, Nr 89, poz.518 z 1991r Nr 4, poz.18 i Nr 110, poz.473 oraz z 1992r Nr 85, poz.428 i Nr 100, poz.499 i z 1993r, Nr 17. poz.78 / - Rada Miejska w Tczewie

uchwala, co następuje :

1

Wnosi się o zmianę granic administracyjnych miaste Tczewa przez włączenie do jego obszaru z Gminy Tczew gruntów o obszarze 48,21,22 ha przylegających do gruntów miaste Tczewa ograniczone od strony wschodniej drogą będącą przedłużeniem ulicy Rokickiej, od strony zachodniej linią kolejową Tczew - Starogard Gdański kończąc się od strony południowej gruntami zabudowanymi kotłownią Rokitki - zgodnie z załączoną mapą sytuacyjną z zaznaczeniem projektu zmiany granic.

2 2

Zobowiązuje się Zarząd Miasta do przekazania uchwały
Urzędowi Rady Ministrów za pośrednictwem Wojewody
Gdańskiego.

3 20

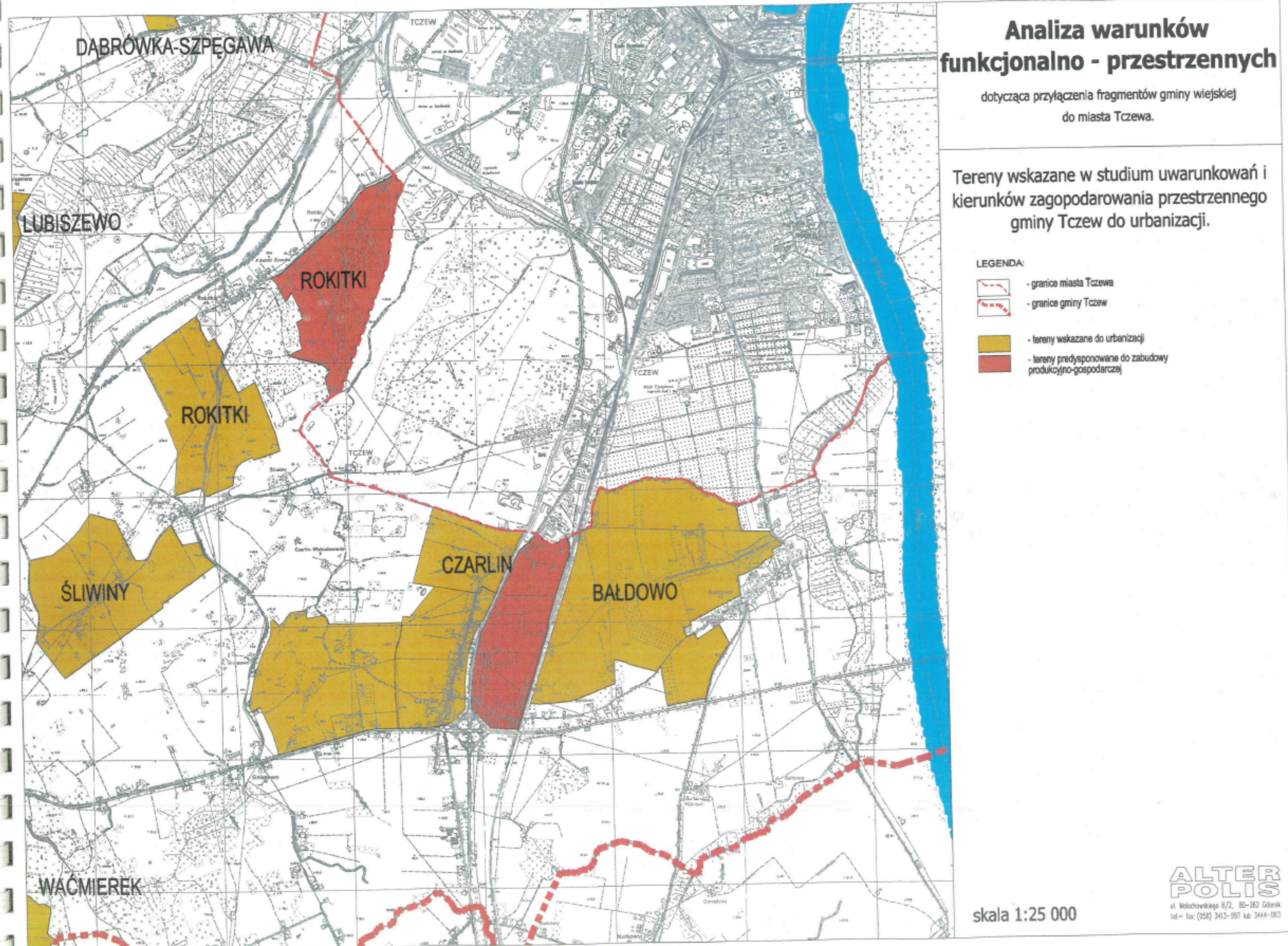
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Spokane had ordered power off

Przewodniczący
Rady Miejskiej
mgr inż. Leon Odyś

1999

Opracowanie
wskazujące
tereny do
urbanizacji.

2001

Rada Miejska 22 lutego 2001 roku przyjęła wniosek Komisji Polityki Gospodarczej, dotyczący powołania zespołu złożonego przez Przedstawicieli Zarządu Miasta, radnych, Specjalnej Strefy Ekonomicznej i inwestorów, która miała zająć się rozwojem SSE.

Jednocześnie, zobowiązano Zarząd Miasta do wystąpienia do Rady Ministrów z wnioskiem o zmianę granic administracyjnych Tczewa.

Stanowisko

Rady Miejskiej w Tczewie

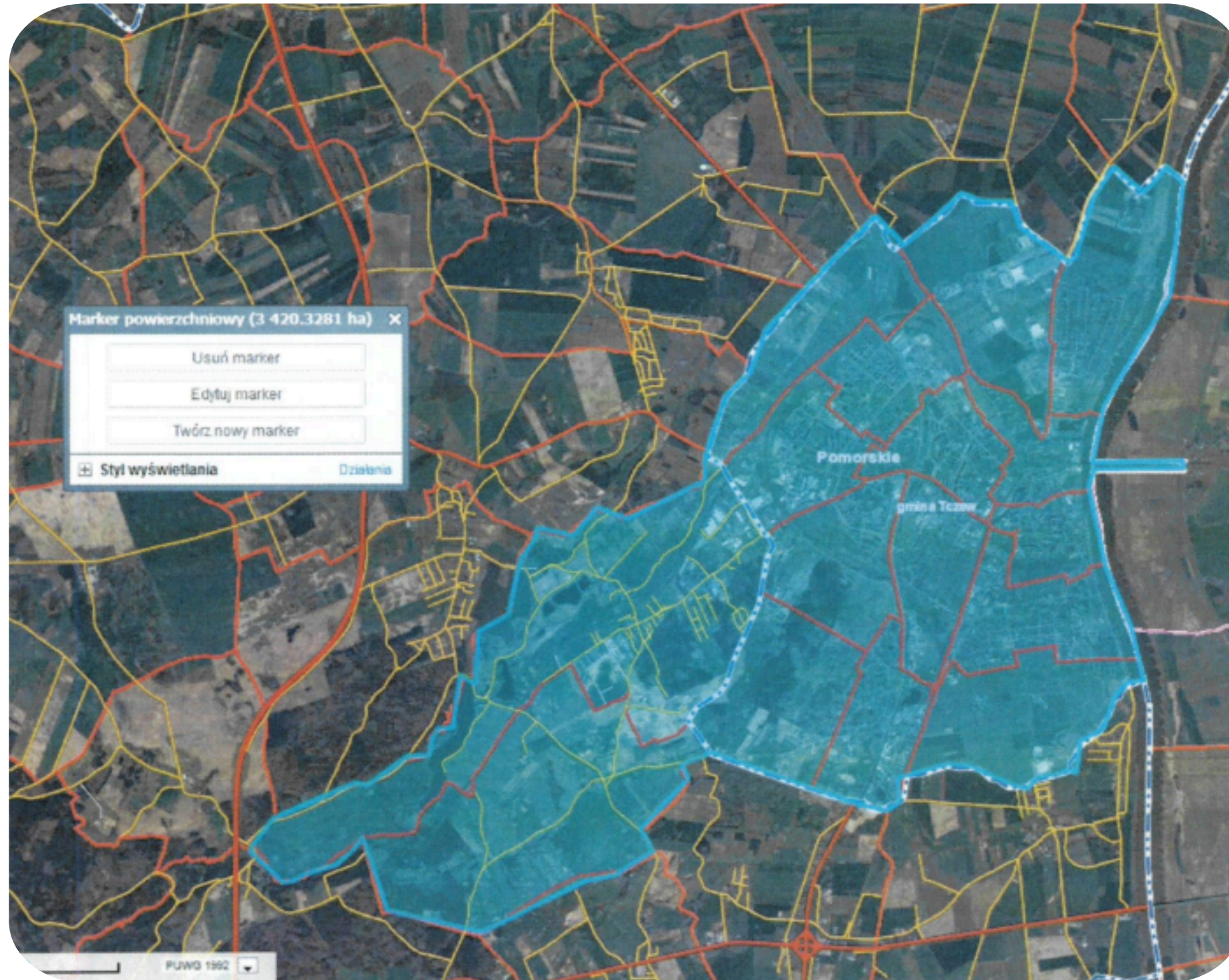
podjęte na sesji w dniu 22 lutego 2001r.

Rada Miejska przyjmuje do realizacji wniosek Komisji Polityki Gospodarczej dotyczący powołania zespołu składającego się z przedstawicieli Zarządu Miasta, radnych, SSE i inwestorów, którego zadaniem będzie przygotowanie projektu uchwały i harmonogramu zawierającego między innymi sprawy dotyczące rozwoju Strefy i miasta w zakresie budownictwa mieszkaniowego infrastruktury komunalnej i szkolnictwa zawodowego dla potrzeb zakładów w SSE, w terminie do końca marca 2001 roku.

Jednocześnie Rada Miejska zobowiązuje Zarząd Miasta do wystąpienia z wnioskiem do Rady Ministrów o zmianę granic administracyjnych miasta.

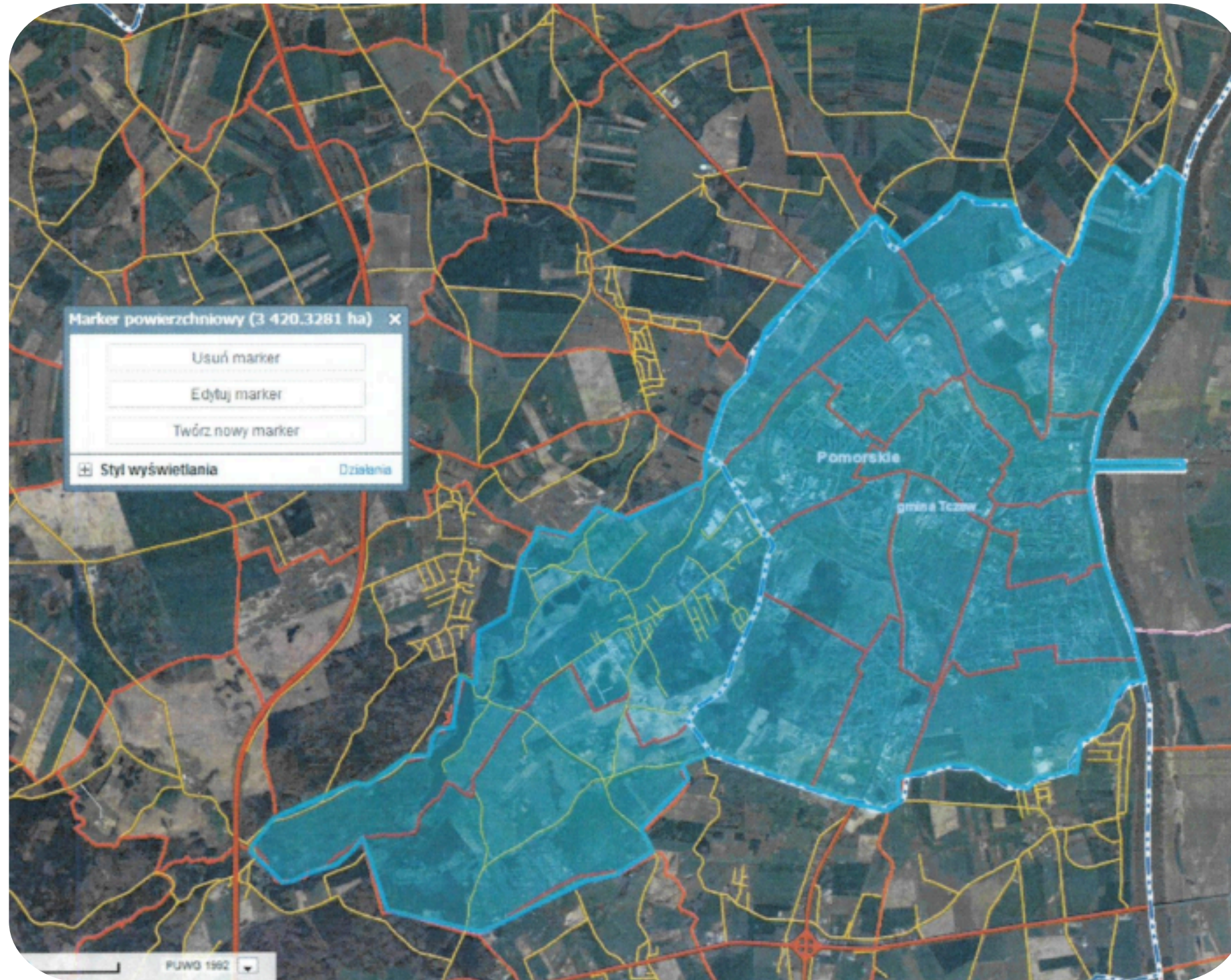
Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr Kazimierz Smoliński

2019

Rozpoczynają się prace nad włączeniem do Tczewa sołectw **Rokitki oraz Śliwiny** (696 i 490 ha, razem 1186 ha). Podkreślano wyczerpywanie się wewnętrznych zasobów rozwojowych. "Strategia rozwoju Tczewa do roku 2030" wskazywała na poszerzenie obszarów rozwojowych w kierunku zachodnim.

Powierzchnia Tczewa wzrosłaby o 11,86 km kw. do 34,12 km kw. Liczba ludności wzrosłaby do ok. 57 750 osób. Prognozowano, że **“powiększone miasto Tczew” w roku 2025 mogłoby osiągnąć liczbę mieszkańców na poziomie 60 tysięcy**. Wskazywano przy tym na konieczność dalszego poszerzania granic (sołectwa **Czarlin i Bałdowo**), nawet po ewentualnym sukcesie prac rozpoczętych w 2019 roku.

An aerial photograph showing a landscape with a river on the left, a large forested area in the center, and a town with a grid-like street pattern on the right. A road runs along the top edge of the forested area.

2022

Decyzją MON obszar poligonów tczewskich o powierzchni ok. 140 ha zostaje ustalony jako teren zamknięty w resorcie obrony narodowej. Niepowodzeniem kończą się starania miasta o przejęcie przez nie i zagospodarowanie tego terenu. Tczew znowu traci odgórną decyzją obszar rozwojowy.

**Konieczność
poszerzenia
granic
miasta**

Potrzeba zmiany granic wynika z dynamicznego rozwoju przestrzennego Tczewa i terenów przyległych, na których w ostatnich latach obserwuje się intensywną zabudowę mieszkaniową oraz rozwój funkcji miejskich.

Obszary te, zarówno pod względem zagospodarowania, jak i sposobu życia mieszkańców, stanowią naturalne przedłużenie tkanki miejskiej. **W praktyce funkcjonują one już dziś jako integralna część Tczewa, korzystając z miejskiej infrastruktury drogowej, edukacyjnej, kulturalnej i komunalnej.**

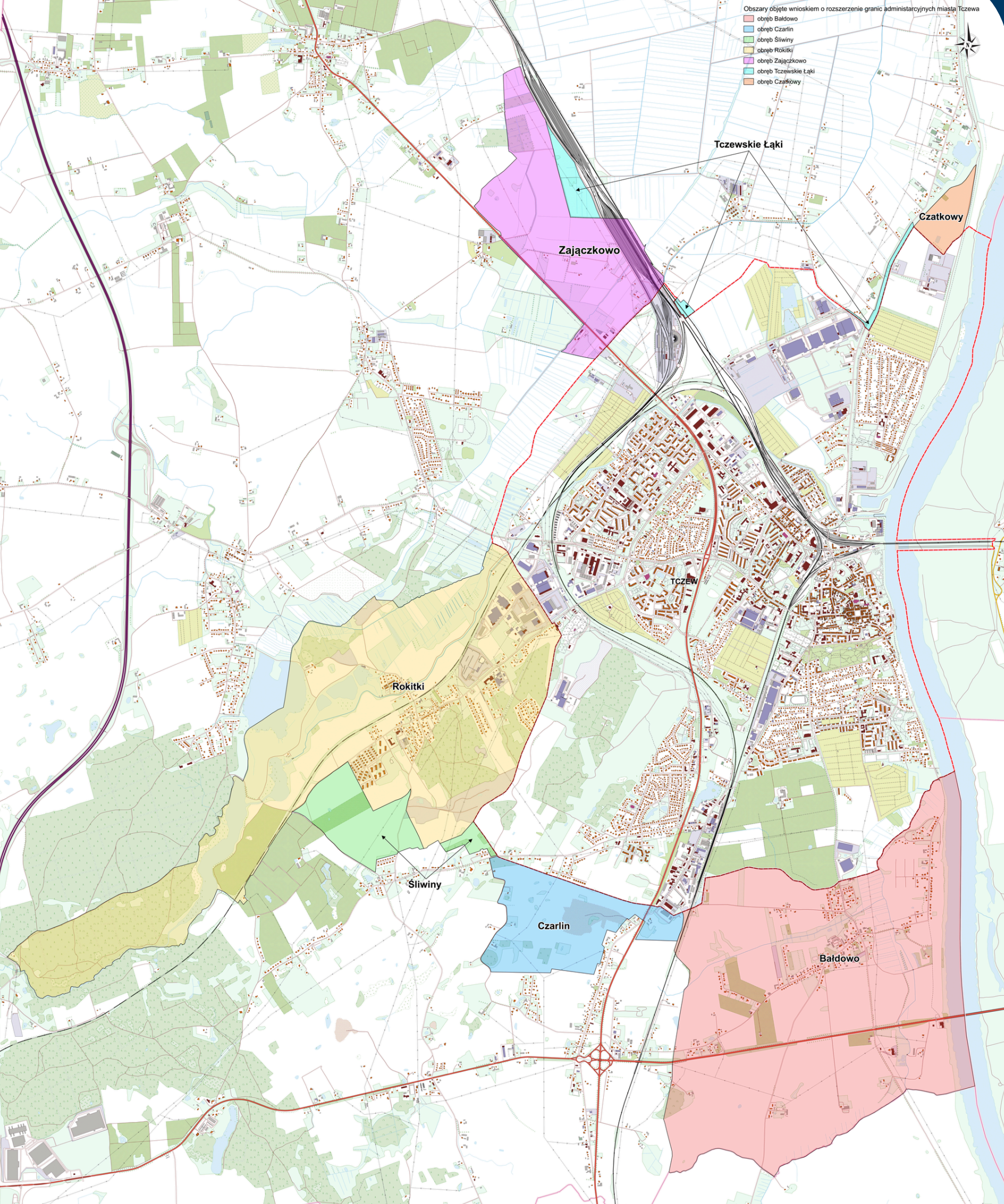
Obecny przebieg granic nie odzwierciedla faktycznych powiązań funkcjonalnych i społecznych, co powoduje szereg trudności w planowaniu przestrzennym, realizacji inwestycji infrastrukturalnych oraz świadczeniu usług publicznych.

Zmiana granic pozwoli na **uporządkowanie tego stanu rzeczy**, zapewnienie spójności terytorialnej oraz efektywne zarządzanie przestrzenią i zasobami miasta.

Ważnym elementem planowanej korekty jest włączenie terenów o potencjale inwestycyjnym, co umożliwi w szczególności **pełne wykorzystanie terenów w ramach Specjalnej Strefy Ekonomicznej.**

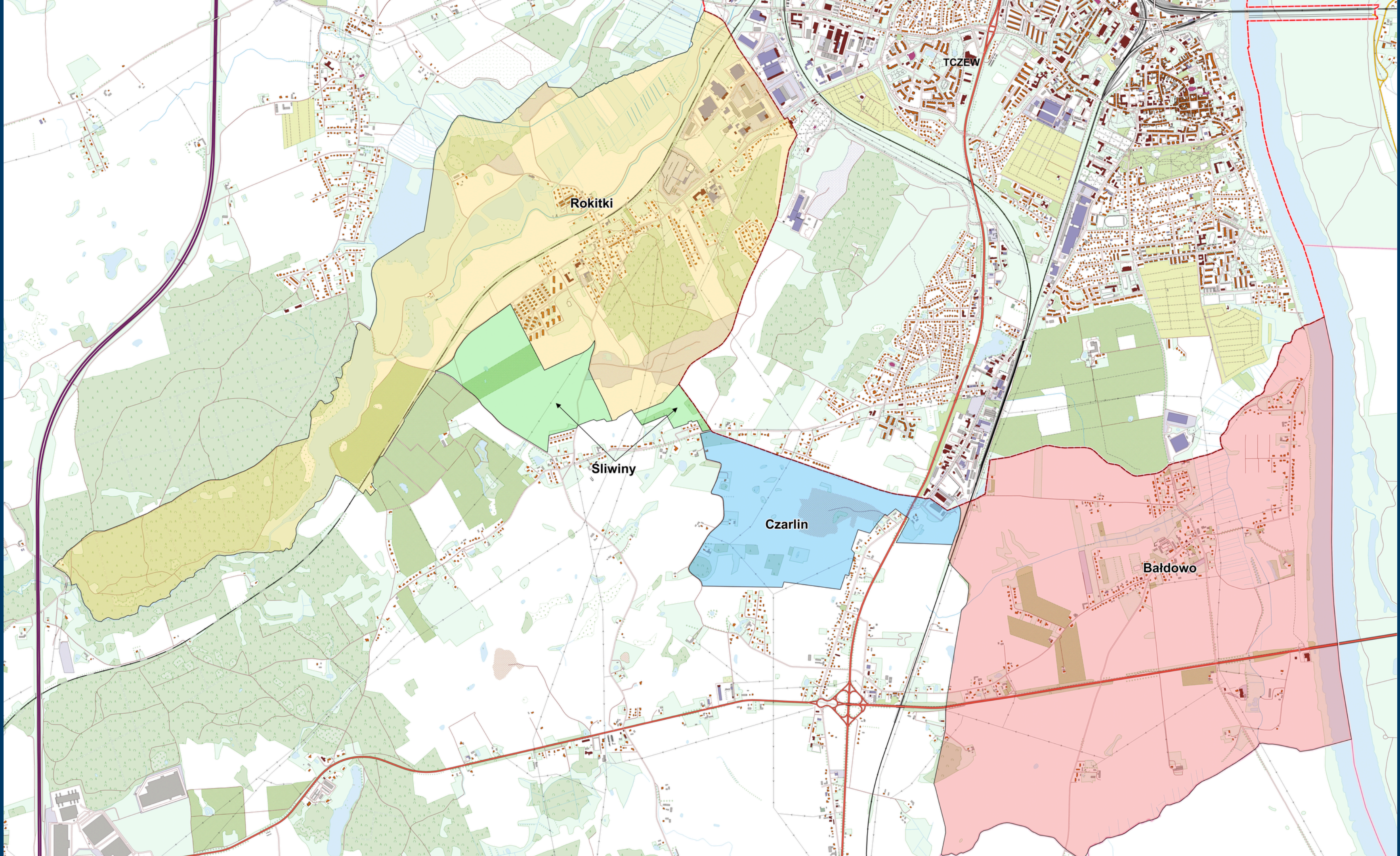
Zwiększenie powierzchni miasta pozwoli również zabezpieczyć obszary pod rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej, oraz zapewni odpowiednie rezerwy terenowe dla infrastruktury krytycznej i komunalnej.

Korekta granic **rozwiąże ponadto istniejące problemy związane z przebiegiem pasów drogowych** i zarządzaniem infrastrukturą komunikacyjną w rejonach granicznych, gdzie obecnie część dróg formalnie znajduje się poza granicami miasta, mimo że jest utrzymywana przez miejskie służby.

Proponowany obszar do przyłączenia:

w całości – sołectwa Rokitki i Bałdowo
w części – sołectwa Czarlin, Śliwiny,
Zajęczkowo, Tczewskie Łąki i Czatkowy

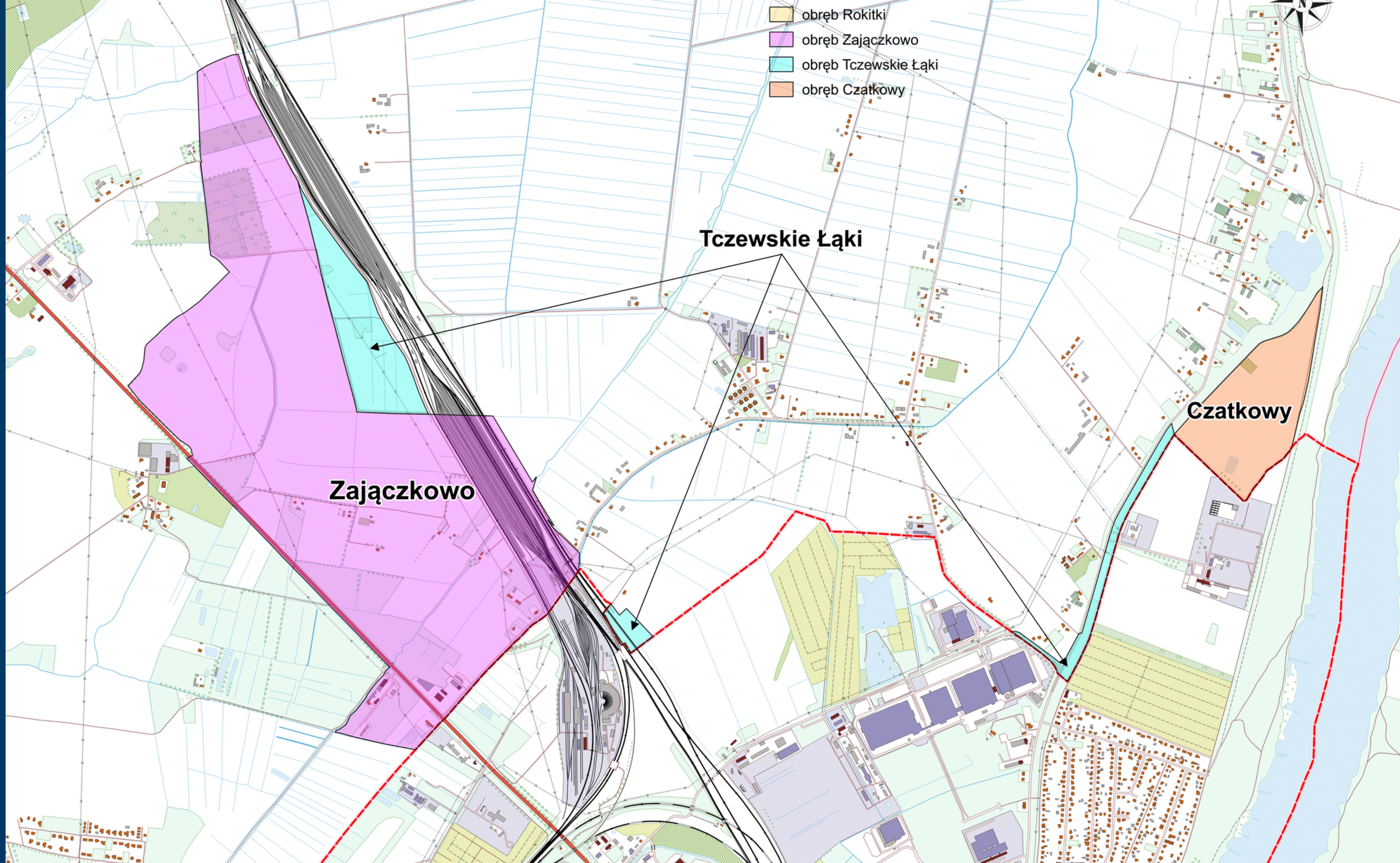
Rokitki

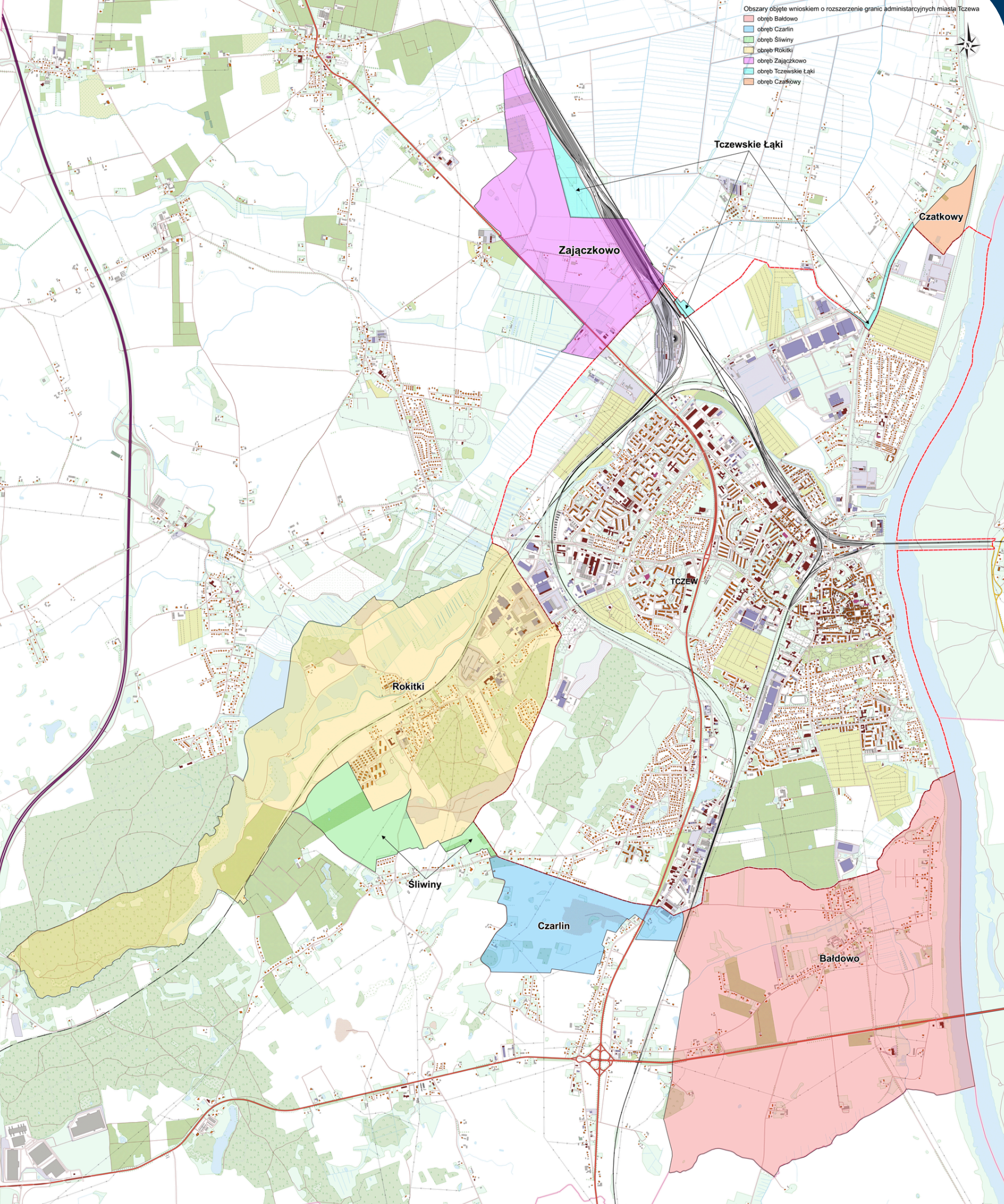
Śliwiny

Czarlin

TCZEW

Baldowo

Wzrost powierzchni Tczewa:

Bałdowo – 745,62 ha

Rokitki – 696,65 ha

Zajączkowo – 195,25 ha

Czarlin – 118,70 ha

Śliwiny – 70,32 ha

Czatkowy 22,43 ha

Tczewskie Łąki – 22,21 ha

Razem – 1871,19 ha; wzrost powierzchni
Tczewa z 2235,06 do 4106,25 ha:

41,0625 kilometrów kwadratowych

Wzrost liczby mieszkańców:

52 419 – liczba zameldowanych osób w
Tczewie na koniec 2024 roku

Na obszarach wskazanych do przyłączenia
zamieszkuje: **2066 osób** (Rokitki), **940 osób**
(Bałdowo z Knybawą) oraz kilkadziesiąt osób
na pozostałych obszarach.

**Populacja Tczewa wzrosłaby do ok. 55 500
osób, z dużo większym potencjałem
zabezpieczenia tendencji wzrostowej.**

Korzyści dla mieszkańców włączanych obszarów:

Pełny dostęp do miejskiej oferty społecznej, w tym:

- Karta Mieszkańca Tczewa – rabaty na zakupy, usługi i bilety na wydarzenia;
- możliwość ubiegania się o nagrody i stypendia za osiągnięcia w nauce, sporcie i kulturze;
- udział w zajęciach i projektach organizacji pozarządowych finansowanych przez Miasto;
- korzystanie z miejskich usług społecznych;
- darmowe programy zdrowotne – m.in. badania mammograficzne, w kierunku osteoporozy, badania wzroku i słuchu dla dzieci;
- możliwość decydowania o lokalnych inwestycjach poprzez Budżet Obywatelski o wartości 1 miliona złotych.

Korzyści dla mieszkańców włączanych obszarów:

- Zwiększenie wsparcia dla działających organizacji pozarządowych, by mogły nadal realizować ważne dla mieszkańców inicjatywy.
- Włączenie sołectw w działania promocyjne miasta – szansa na szersze pokazanie lokalnych wydarzeń, firm i talentów.
- Utworzenie Funduszu Integracyjnego w ramach Budżetu Obywatelskiego – mieszkańcy sami zdecydują, na co przeznaczyć środki (nie mniejsze niż dotychczasowy fundusz sołecki).
- Bezpłatna komunikacja miejska – **z reaktywacją linii autobusowej nr 10 do Bałdowa oraz linii 7 i 17 do Rokitek**, co ułatwi codzienne dojazdy do pracy, szkół i centrum miasta.

Korzyści dla mieszkańców włączanych obszarów:

- Utrzymanie i modernizacja istniejącej infrastruktury – dróg, chodników, sieci technicznych i zabytków, by poprawić komfort życia.
- Miasto wyremontuje drogę łączącą Bałdowo z Knybawą (ulice Spokojna, Knybawska i Jesionowa) oraz drogę prowadzącą z Rokitek w kierunku Szpęgawy.
- Zadbanie o czystość i porządek – dzięki **objęciu terenu usługami Zakładu Usług Komunalnych w Tczewie**.
- Systematyczna pielęgnacja i modernizacja terenów zielonych i rekreacyjnych, by były bezpieczne, estetyczne i przyjazne mieszkańcom.
- Podłączenie do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Dzięki temu **mieszkańcy zyskają dostęp do wody o najwyższej jakości, zgodnej z rygorystycznymi miejskimi standardami**.

Korzyści dla mieszkańców włączanych obszarów:

- Nowa infrastruktura turystyczna i rekreacyjna – m.in. kąpielisko i plaża miejska w Rokitkach z pełnym zagospodarowaniem terenu.
- Budowa nowoczesnej świetlicy w Rokitkach z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej – przestrzeń dla spotkań, wydarzeń i rozwoju mieszkańców.
- Budowa parkingu przy przystanku kolejowym w Rokitkach, by ułatwić codzienne podróże i dojazdy do pracy.
- Dodatkowe wsparcie finansowe i organizacyjne dla OSP w Rokitkach – lepsze wyposażenie i bezpieczeństwo mieszkańców.
- Kontynuacja inwestycji zaplanowanych w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – m.in. rozbudowa systemu informacji pasażerskiej i infrastruktury rowerowej – powstanie ścieżka rowerowa do nowego osiedla w Rokitkach.

Korzyści dla mieszkańców włączanych obszarów:

- Nowe stacje roweru metropolitalnego MEVO na przyłączonych obszarach – wygodny i ekologiczny sposób poruszania się po mieście i okolicach.
- Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców – dostęp do pomocy Biura Obsługi Przedsiębiorcy w UM w Tczewie.
- Dzieci z Rokitek zostaną włączone do obwodu Szkoły Podstawowej nr 12 w Tczewie, gdzie już w styczniu otwiera się nowy basen przyszkolny.
- Dzieci z Bałdowa i Knybawy trafią do obwodu Szkoły Podstawowej nr 10 w Tczewie, przy której miasto planuje budowę nowej hali gimnastycznej.
- Do tczewskich szkół zostaną zapewnione bezpieczne i bezpłatne połączenia autobusowe, w ramach miejskiej komunikacji publicznej.

Harmonogram działań

- **sesja Rady Miejskiej w listopadzie br.** – przyjęcie uchwał ws.: przystąpienia do procedury zmiany granic administracyjnych Miasta Tczewa, przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami w sprawie zmiany granic administracyjnych Miasta Tczewa, deklaracji Rady Miejskiej w Tczewie dla przyszłych mieszkańców.
- **listopad 2025–luty 2026** – wykonanie ekspertyz, wystąpienie do Gminy Tczew z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji, przygotowanie wniosku ws zmiany granic Miasta Tczewa wraz z załącznikami,
- **marzec 2026** – opracowanie i przedłożenie Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie wystąpienia z wnioskiem o dokonanie zmiany granic Miasta Tczewa,
- **marzec 2026** – złożenie wniosku o dokonanie zmiany granic